

Status på befolkningsudviklingen i RKSK

Viden & Strategi
Marts 2024

**NATURENS
RIGE**

Indhold

1. Befolkningsudviklingen fra 2008 og til i dag – kort fortalt	3
1.1. Status på 2023: 56.218 borgere i RKSJ – det er 130 færre end sidste år	3
2. Befolkningstallets tre balancer	5
3. Fødsler og dødsfald: -109 borgere	6
3.1. Mindre fødselsoverskud sammenlignet med sidste år	6
3.2. Danmarks Statistik forventer fortsat flere 0-4-årige og flere ældre i RKSJ frem mod 2033 – men hvor bliver de 0-4 årige af?	6
4. Flytninger til og fra kommuner: -305 borgere	7
4.1. Nettotilflytningen er fortsat negativ, men blandt de mindste underskud siden 2008	7
4.2. Vi mister borgere til Herning, Holstebro og studiebyerne, men får borgere fra Varde	8
4.3. De unge flytter i stort omfang – men vi henter lidt af det tabte på børnefamilierne	8
5. Rejser til og fra andre lande: +284 borgere	10
5.1. Antallet af indrejser har fundet tilbage til tidligere niveau	10
5.2. Flest indrejsende fra Rumænien	10

1. Befolkningsudviklingen fra 2008 og til i dag – kort fortalt

RKSK oplevede en positiv befolkningsudvikling frem til og med 2008. Under finanskrisen i 2009-2013 mistede vi 1.710 borgere eller i gennemsnit 342 borgere årligt. Herefter fladede den nedadgående kurve ud frem til 2019, hvor vi i den femårige periode 2014-2018 mistede 163 borgere svarende til i gennemsnit 33 borgere årligt.

I 2020 mistede vi 412 borgere grundet en fortsat lav nettoindvandring og negativ nettotilflytning samt et fødselsunderskud. Den lave nettoindvandring kommer af coronakrisen, som betød, at den danske grænse blev lukket og dermed gav et midlertidigt stop for indvandringen.

I 2021 og 2022 oplevede vi en stigning i befolkningsantallet på i alt 166 borgere, hvor 2022 var påvirket af krigen i Ukraine. I 2021 blev vi 21 borgere rigere, hvilket blandt andet skyldes et højt antal indrejser på 356 borgere. Nettotilflytningen var fortsat negativ, men var dog det næstmindste underskud siden 2008. Fødselsunderskuddet på 90 borgere var derimod det næststørste i RKSK's tid. Det er dermed nettoindvandringen som gør, at vi så en lille stigning i befolkningsudviklingen.

I 2023 blev RKSK 145 borgere rigere, hvilket skyldes et rekordstort antal indrejsende på 699, for samtidig oplevede vi det største fødselsunderskud i kommunens historie.

1.1. Status på 2023: 56.218 borgere i RKSK – det er 130 færre end sidste år

Den 12. februar 2024 offentliggjorde Danmarks Statistik deres befolkningstal for 2023. Ifølge denne endelige opgørelse er vi blevet 130 borgere færre i RKSK i løbet af 2023, når vi sammenligner opgørelserne fra 1. januar 2023 til 1. januar 2024.

I 2023 er der et fald i overskuddet på den udenlandske flyttebalance efter et rekordhøjt antal indrejser i 2022. Det skyldtes primært et stort antal indrejsende fra Ukraine som følge af krigen i Ukraine. I 2023 er antallet af indrejsende igen på niveau med 2021.

RKSK har et underskud på fødselsbalancen i år 2023 på -109 borgere, hvilket er et mindre underskud sammenlignet med 2022. Det skyldes både flere fødsler og færre antal døde (se figur 3).

Ifølge den endelige opgørelse fra Danmarks Statistik er der et underskud på den indenlandske flyttebalance på -305 borgere, hvilket er det laveste siden 2018. Det er hovedsageligt i aldersgruppen 20-24 år, at vi finder den store indenlandske nettofratrykning, hvor denne aldersgruppe gav et nettotab på -768 borgere i 2023. Dog henter vi lidt af det tabte tilbage på børnefamilierne, hvor den positive nettotilflytning blandt de 25-39-årige og små børn fra 0-4 år tilsammen giver et plus på 113 borgere (se figur 5).

Vi kan derfor konkludere, at de borgere, som vi er blevet flere i løbet af 2023, primært skyldes det store fald i overskuddet på den udenlandske flyttebalance.

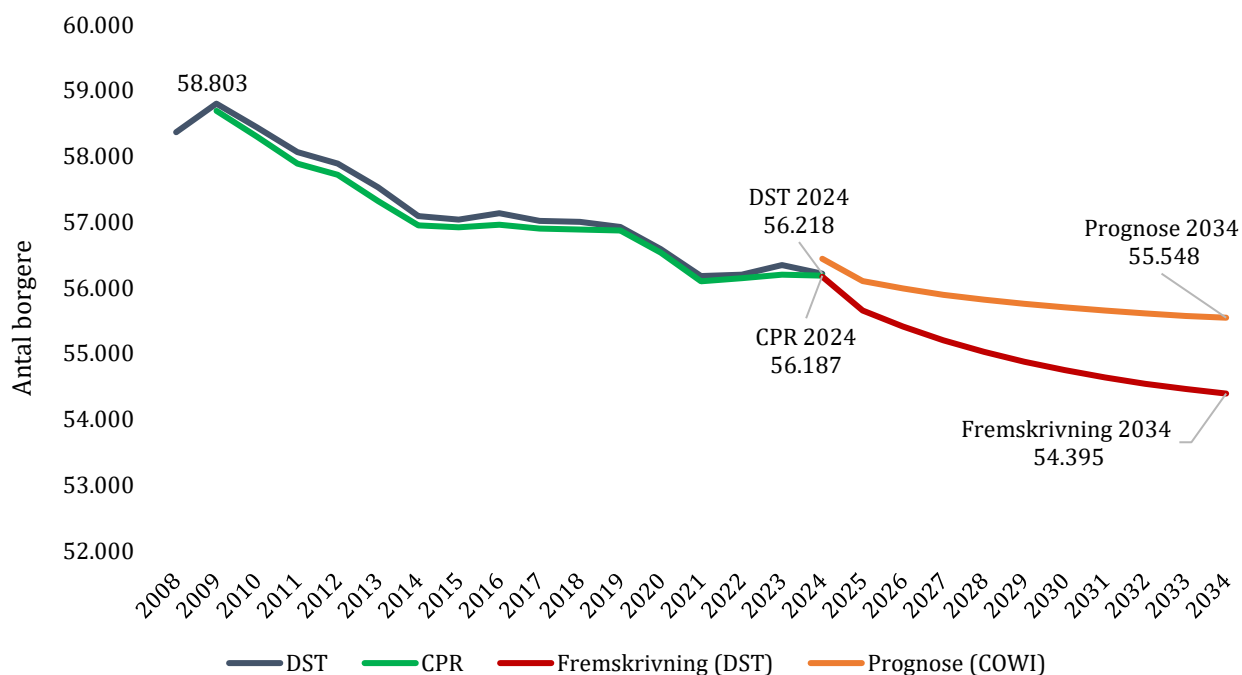
Når vi ser på befolkningsfremskrivningen fra Danmarks Statistik, så antager denne fremskrivning, at alle de ukrainere, der har fået tilkendt ophold på baggrund af Særloven, udvandrer i løbet af 2024.¹ Befolkningsprognosen fra COWI antager i stedet, at halvdelen af de ukrainere, der er her på baggrund af Særloven, udrejser i 2024, mens den anden halvdel bliver. Denne forudsætning beror på tidligere

¹ DREAM, "Særloven: Nettoindvandring fra Ukraine", <https://dreamgruppen.dk/modeller-og-metoder/befolkning/metode-og-forudsætninger#2>

flyttehistorik samt en undersøgelse fra KL, der viser at 4 ud af 10 ukrainere, der er kommet hertil på baggrund af Særloven, ønsker at blive i Danmark.²

Således forventer begge opgørelser et faldende befolkningstal frem mod 2025, men Danmarks Statistik forventer et større fald end COWI. Frem mod 2034 forventer både Danmarks Statistik og COWI, at der vil være en faldende befolkningsudvikling. Her er COWI fortsat mere optimistisk end Danmark Statistik.

Figur 1: Befolkningsudviklingen i RKSJ pr. 1. januar 2008-2033

Kilde: Danmarks Statistik (ID=FOLK1A) pr. 1. januar for 2008-2024. Danmarks Statistik (ID=FRKM123) står for befolkningsfremskrivningen og COWI for befolkningsprognosen, som er udarbejdet i 2023.

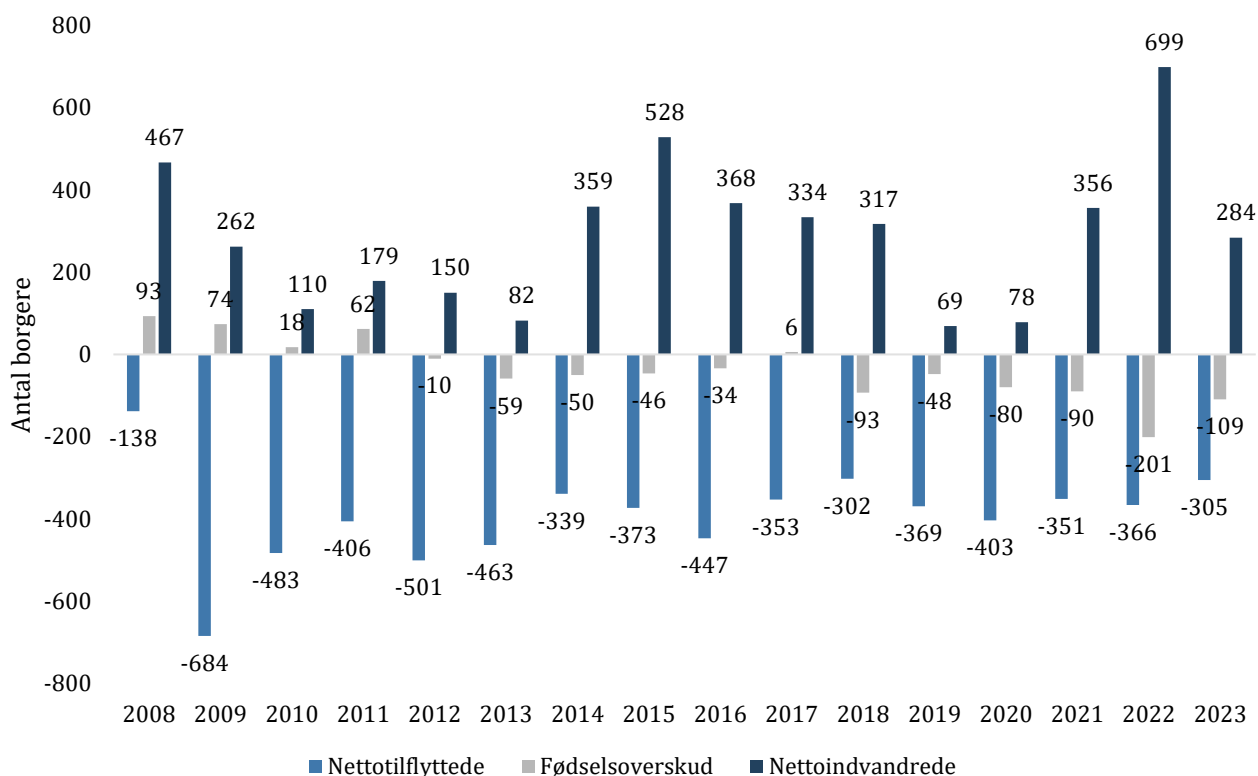
² RKSJ, "Befolkningsudvikling og befolkningsprognose", <https://www.rksk.dk/om-kommunen/fakta-om-kommunen/befolkningsudvikling-og-befolkningsprognose>

2. Befolkningstallets tre balancer

Befolkningstallet er et resultat af tre balancer; fødselsoverskud, nettotilflytninger og nettoindrejser. I dette notat ser nærmere på hver af balancerne for at forstå, hvordan de påvirker befolkningstallet i RKSK.

Fødselsoverskud	Antallet af fødsler fratrukket antallet af dødsfald.
Nettotilflytninger	Den indenlandske flyttebalance, der dækker over flytninger mellem kommuner. Nettotilflytningen beregnes ved antallet af flytninger til RKSK fratrukket antallet af flytninger fra kommunen.
Nettoindrejser	Den udenlandske flyttebalance, der dækker over flytninger mellem RKSK og udlandet. Nettoindrejser beregnes ved antallet af rejser til RKSK fratrukket antallet af rejser ud af kommunen.

Figur 2: Overblik over balancer for nettotilflytning, nettoindrejser og fødselsoverskud.

Kilde: Danmarks Statistik på hhv. nettotilflytning, nettoindrejser og fødselsoverskud (ID=BEV107).

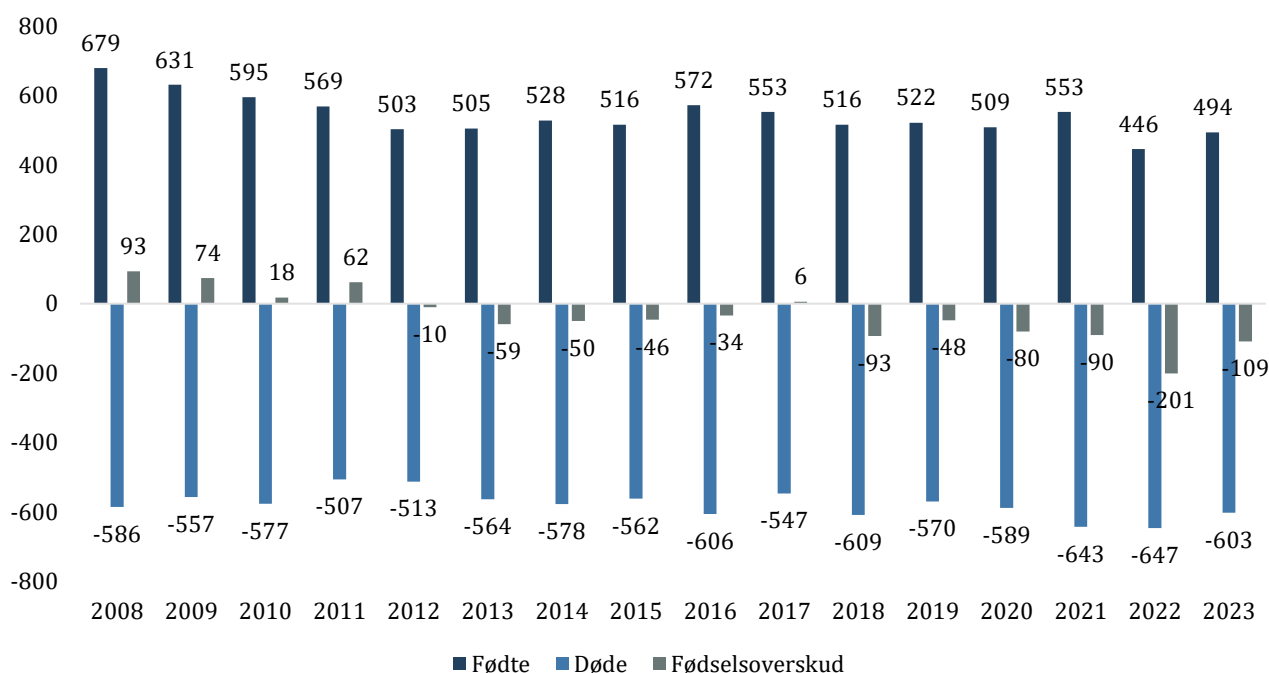
3. Fødsler og dødsfald: -109 borgere

3.1. Mindre fødselsoverskud sammenlignet med sidste år

I 2022 så vi det største fødselsunderskud i RKSJ's tid på -201 borgere. I 2023 er fødselsunderskuddet faldet til -109 borgere, som historisk set stadig er et højt niveau. Faldet i fødselsunderskuddet fra 2022-2023 er en kombination af, at der var færre døde og flere fødsler i 2023 end i 2022.

Fødselsunderskuddet betyder, at befolkningstallet i RKSJ starter med et minus på 109 borgere, inden vi overhovedet begynder at kigge på flyttemønstrene.

Figur 3: Fødselsbalance, 2008-2022.

Kilde: Danmarks Statistik (ID=BEV107).

3.2. Danmarks Statistik forventer fortsat flere 0-4-årige og flere ældre i RKSJ frem mod 2033 – men hvor bliver de 0-4 årige af?

Befolkningsfremskrivningen fra Danmarks Statistik peger på, at RKSJ frem mod 2033 vil opleve en stigning i antallet af ældre på 14 procent blandt de 75-84-årige og på 58 procent blandt borgere på 85 år og derover. Desuden forventer Danmarks Statistik en stigning i antallet af børn i 0-4-årsalderen på 6 procent. Tendensen i RKSJ genfindes på landsplan.

Tabel 1: Fremskrivning af borgerne i RKSJ fordelt på aldersgrupper, 2023-2033.

	0-4 år	5-14 år	14-64 år	65-74 år	75-84 år	85+ år
2023	2.804	6.247	33.842	6.941	4.862	1.638
2033	2.964	5.935	30.255	7.450	5.521	2.594
Ændring	160	-312	-3.587	509	659	956
Ændring i procent	6 %	-5 %	-11 %	7 %	14 %	58 %

Kilde: RKSJ på baggrund af Danmarks Statistik (ID=FRKM123).

Danmarks Statistik har i en årrække forudsagt en stigning i de 0-4 årige, men det er ikke en tendens, vi genkender i de faktiske tal i RKSJ. I RKSJ har fødselstallet været nogenlunde stabilt de seneste år frem til et fald i 2022, og 2023 tenderer en genopretning til det hidtidige niveau.

DREAM, der udarbejder den nationale befolkningsfremskrivning for Danmarks Statistik, har efterhånden erkendt, at fertiliteten i Danmark generelt er lavere end forventet, og vil i befolkningsprognosen for 2024 arbejde med at revidere metoden til at fremskrive fertiliteten.³

4. Flytninger til og fra kommuner: -305 borgere

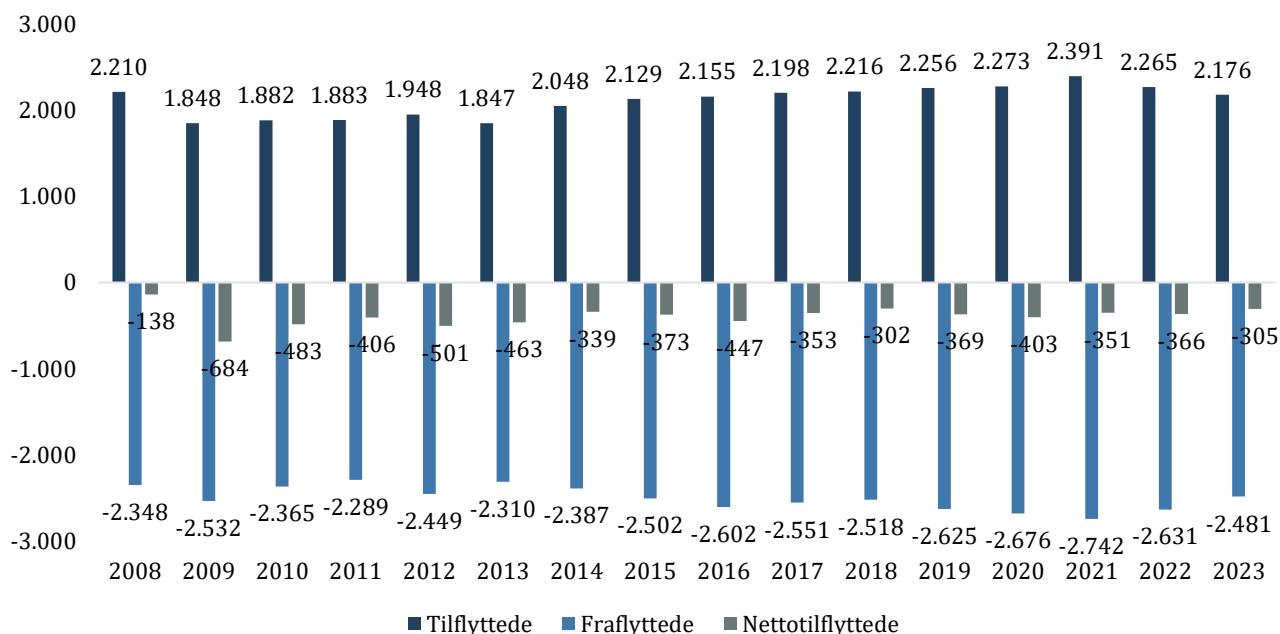
4.1. Nettotilflytningen er fortsat negativ, men blandt de mindste underskud siden 2008

Der er generelt flere borgere, der flytter *fra* RKSJ til andre kommuner, end der er borgere der flytter *til* RKSJ fra andre kommuner. Det betyder, at der er en negativ nettotilflytning, hvor RKSJ *mister* borgere til andre kommuner.

Antallet af tilflytninger har været stigende hvert år siden 2009, lige med undtagelse af i 2013 og nu igen i 2022-2023. Generelt er både antallet af til- og fraflytninger steget over tid. Nettotilflytningen i 2023 ligger på -305 borgere.

Bemærk, at selv i 2008, hvor der sidst var en positiv befolkningsudvikling i RKSJ, var der en negativ nettotilflytning på -138 personer.

Figur 4: Nettotilflytninger, 2008-2022.

Kilde: Danmarks Statistik (ID=BEV107).

³ DREAM, "Fertilitet: Nedjustering på kort sigt", <https://dreamgruppen.dk/modeller-og-metoder/befolkning/metode-og-forudsætninger#4>

4.2. Vi mister borgere til Herning, Holstebro og studiebyerne, men får borgere fra Varde

Tabel 2 viser top 10 over de kommuner, som borgerne i RSKK hyppigst flyttede til eller fra i 2023 på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

Den største udveksling sker med nabokommunerne Herning, Holstebro og Varde Kommuner – og så er der lige Aarhus Kommune, hvor mange unge flytter hen for at studere.

Det største flytteunderskud sker til Aarhus Kommune, hvortil RSKK i 2023 mistede 213 borgere. Udvekslingen med Herning, og Holstebro Kommuner er ligeledes negative, og i 2023 mistede RSKK således 36 borgere til Herning Kommune, 31 borgere til Holstebro Kommune og 9 borgere til Esbjerg Kommune. Derudover mister RSKK 34 borgere til København. Flytteregetskabet med Varde Kommune er dog positivt, hvor RSKK i 2023 fik 56 borgere fra Varde Kommune.

Tabel 2: Overblik over top 10 hyppigste til- og fraflytningskommuner i 2023.

Top-10: Tilflytninger, 2023			Top-10: Fraflytninger, 2023		
1.	Herning	418	1.	Herning	454
2.	Varde	231	2.	Aarhus	379
3.	Holstebro	173	3.	Holstebro	204
4.	Aarhus	166	4.	Varde	175
5.	Esbjerg	103	5.	Esbjerg	112
6.	Silkeborg	68	6.	Vejle	94
7.	Ikast-Brande	65	7.	København	90
8.	Vejle	62	8.	Aalborg	83
9.	Viborg	61	9.	Silkeborg	82
10.	København	56	10.	Ikast-Brande	80

Kilde: Danmarks Statistik (ID=FLY66)

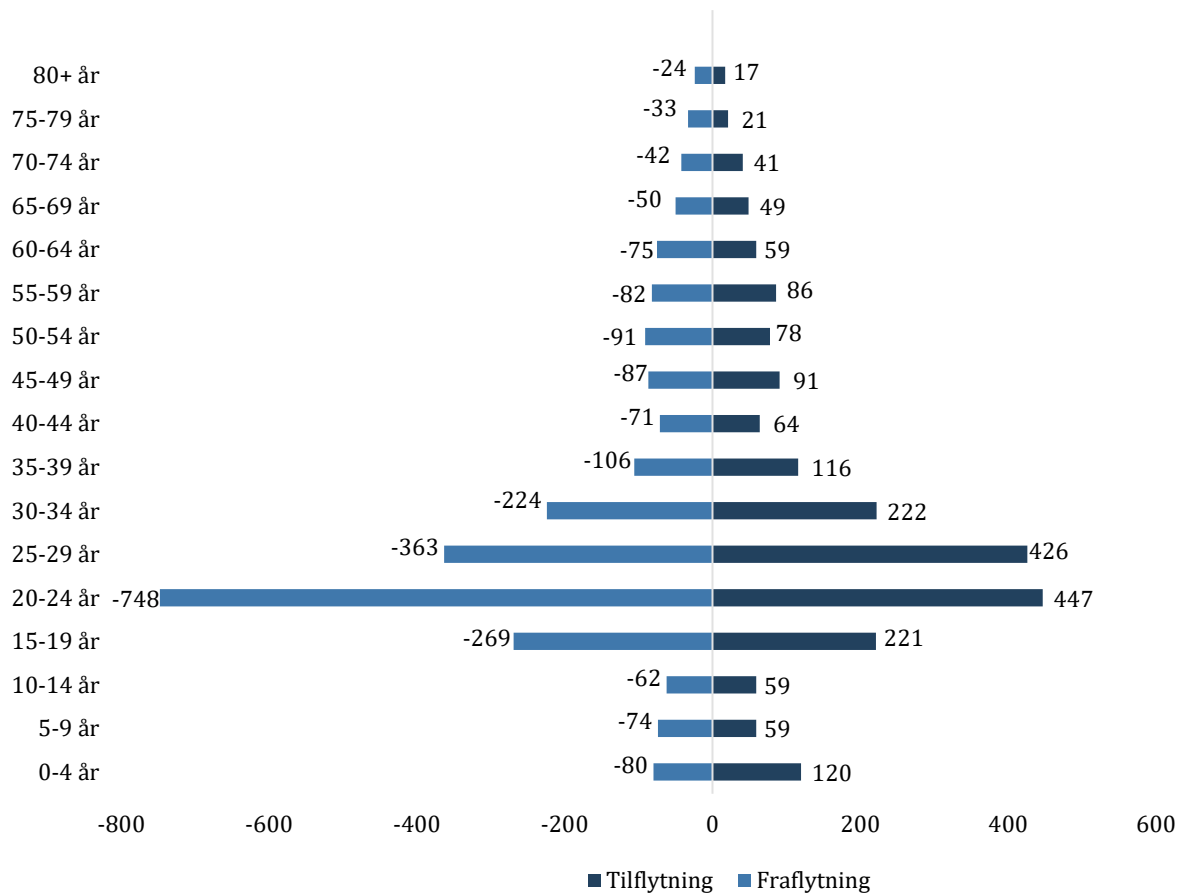
4.3. De unge flytter i stort omfang – men vi henter lidt af det tabte på børnefamilierne

Figur 5 viser flytningerne som en befolkningspyramide, men hvor man i en befolkningspyramide har mænd og kvinder på hver side af akse med alder, viser vi i stedet forholdet mellem fraflytninger og tilflytninger fordelt på aldersgrupper.

I figuren kan vi se, at de 15-19, 20-24 og 25-29-årige er de grupper, der flytter mest til og fra kommunen. Tilsammen har RSKK en negativ nettotilflytning på -286 borgere i de tre aldersgrupper. Vi ved fra tidligere undersøgelser, at de unge mennesker primært flytter fra kommunen for at studere.

Omvendt kan vi se, at på trods af den store flytteudveksling blandt de 25-29-årige, så har denne aldersgruppe en positiv nettotilflytning på 63 borgere i 2023. Ligeledes har der været en positiv nettotilflytning blandt de 0-4-årige samt 35-39-årige til RSKK. I disse aldersgrupper er der altså flere, der flytter til RSKK, end der flytter fra. De tre aldersgrupper (0-4, 25-29 og 35-39 år) bidrager tilsammen med et plus på 113 borgere i nettotilflytningen.

Figur 5: Til- og fraflytninger i RKSJ fordelt på aldersgrupper, 2023.

Kilde: Danmarks Statistik (ID=FLY66)

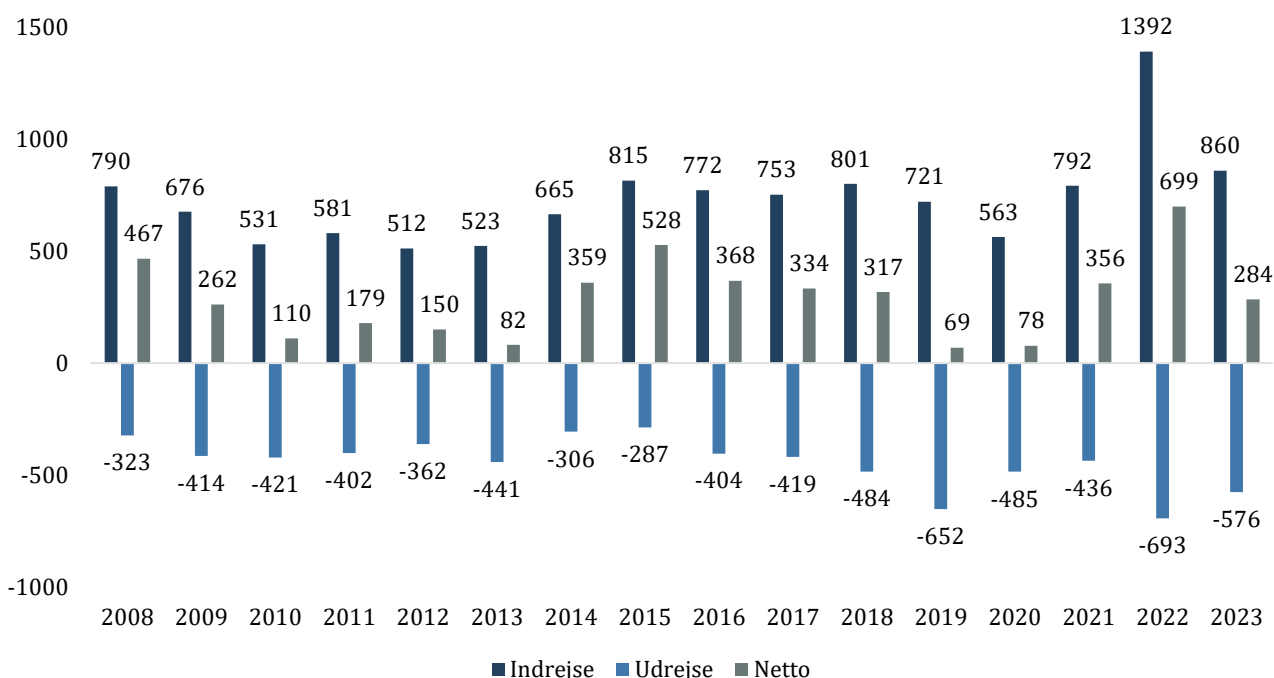
5. Rejser til og fra andre lande: + 284 borgere

5.1. Antallet af indrejser har fundet tilbage til tidligere niveau

Der er generelt flere borgere, der rejser *til* RSK fra andre lande, end der er borgere, der rejser *fra* RSK til andre lande. Det betyder, at nettoindreisen er positiv, hvor RSK *får* borgere fra andre lande.

Den positive nettoindrejse var faldende fra 2015 til 2018, hvilket skyldes et stigende antal udrejser. Bemærk dog at det store antal udrejser i 2019 skal ses i relation til en oprydning i CPR. Antallet af nettoindreisende var rekordlavt i 2020 som følge af coronapandemien og rekordhøjt i 2022 som følge af krigen i Ukraine. I 2022 så vi det største overskud på nettoindreisen med 699 borgere. Dette skete på trods af, at der stadig var et stort antal udreisende. I 2023 er nettoindreisen faldet til +284 borgere, hvor året viser, at både antallet af indrejser og udrejser fortsat er på et højt niveau.

Figur 6: Nettoindrejse, 2008-2023.

Kilde: Danmarks Statistik (ID=BEV107).

5.2. Flest indreisende fra Rumænien

Tabel 3 viser top 10 over de lande, hvor borgerne i RSK hyppigst ind- og udrejste til i 2023 på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

Hovedparten af bevægelserne i 2023 sker med Rumænien og Tyskland, hvor der var hhv. 169 og 125 indrejser, samt 31 og 40 udrejser. Sammenlignet med 2022 er antallet af indrejser fra Ukraine faldet markant, hvor der i år er 96 indrejser fra Ukraine mod 557 i 2022. Det er på niveau med antallet i 2021. Efter Rumænien, Tyskland og Ukraine, kom der også 69 til fra Polen og 24 fra både Grønland og Indien.

Omfanget af udrejser til de forskellige lande skal ses i lyset af den store gruppe af "Udlandet uoplyst", der udgør 54 procent af udrejserne i 2023, hvor borgerne udrejser uden at oplyse hvortil. RKSK laver kvartalsvis oprydning i folkeregistret, og hvis borgeren forlader landet uden at melde flytning, så havner borgeren i kategorien "Udlandet uoplyst".

Det er derfor vanskeligt at sige noget specifikt om forholdet mellem indrejser og udrejser til de forskellige lande. Men hvis vi antager, at "Udlandet uoplyst" er nogenlunde jævnt fordelt blandt top 10 udrejselandene, så er der højst sandsynligt tale om en positiv nettoindrejse fra Rumænien, Tyskland og Polen grundet det markant højere antal indrejser end udrejser i 2023.

Tabel 3: Overblik over top 10 hyppigste ind- og udrejser i 2023.

Top 10: Indrejser, 2023			Top 10: Udrejser, 2023		
1.	Rumænien	169	1.	Udlandet uoplyst	250
2.	Tyskland	125	2.	Ukraine	60
3.	Ukraine	96	3.	Tyskland	40
4.	Polen	69	4.	Rumænien	31
5.	Grønland	24	5.	Polen	20
6.	Indien	24	6.	Grønland	18
7.	Vietnam	23	7.	Litauen	13
8.	Litauen	21	8.	Norge	13
9.	USA	18	9.	Færøerne	11
10.	Spanien	16	10.	Spanien	11

Kilde: Danmarks Statistik (ID=VAN1AAR og VAN2AAR)